

Szerkesztő ség
és
kiadóhivatal:

Jászberény, III. ker.,
Szentháromság-tér 3.
hova a lap szellemi
részét illető közlemé-
nyek, valamint az elő-
fizetési és hirdetési
díjak küldendők.

JÁSZ UJSÁG

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési ár

helyben:

Égész évre . . . . . 8.— K
Félévre . . . . . 4.— K
Negyedévre . . . . . 2.— K

vidéken:

Égész évre . . . . . 9.— K
Félévre . . . . . 4.50 K
Negyedévre . . . . . 2.50 K

Egyes szám ára
10 fillér.

Felolvas szerkesztő:
BELEZNAV LÁSZLÓ.

Megjelenik vasárnap és esütörtök
reggel.

Szerkesztő és lapigazgató:
DARÁNYI FERENC.

Németh Kelemen jubileumán.

1861—1911.

Jubiliáris ünnepet ült a jászberényi főgimnázium, Jászberény város közönsége, a magyar tanügy, melynek az ünnepelt derék, fáradhatatlan munkása volt.

Benső, lelket megindító ünnep-lésnek voltak tanúi a Nagyboldogasz-szony-templom évszázados falai, a Lehel vezér képével és kúrtjével díszített nagyerem boltozatos ívei, ünneplésnek, minő egy intézet, egy város történetében a ritkaságok közé tartozik.

Habár a manapság nagyon is divatosá vált jubiliáris ünnepségekkel azoknak megszokott külsőségeivel, a személyi kultusz tulhajtásaival nem igen tudunk rokonszenvezni, együtt-érzésünket nem tudjuk megvonni Németh Kelemen jubileumától, nem akarjuk megtagadni a magyar kultúra napszámától, ki 50 éves tanári munkálkodásának határjelzőjénél leborul az Ur oltára előtt, hogy hálat adjon a jó Istennek, kinek kegyelme egy félszázadon át benne termékenyítőleg munkódott, hogy áldást esdjen le a tanítványok ezreire, kik kegyelettel emlékeznek vissza szeretett tanárukra.

Az elismerés pálmáját nyújtjuk az igénytelen szerzetes tanárnak, ki minden érdemet és kitüntetést elhárítva magától, életének legszebb, legemlékezetesebb napját, annak minden fényét és dicsőségét az élet Urának ajánlotta, ki tetben valósította meg az írás szavát: Nem nekünk Uram, nem nekünk, hanem a te nevednek add a dicsőséget.

Jászberény város közönsége, s az ünnepeltnek az ország minden részéből összesereglett tanítványai önmagukat tisztelték meg, midőn az ősz beborult mester előtt meghajto-

ták az elismerés zászlaját, s nélkülözhető fillérek összeadásával lehetővé tették, hogy ne borítsa a feledés homálya annak nevét, ki a magyar ifjúság nevelésében egy félszázadon át fáradozott.

Az anyagosságba merült mai korból már sok kiveszett, aminek pusztulásával az idealizmus barátai fajdalommal szemlélik. De nem vészett ki, legalább még egészen nem megbecsülése az igaz érdemnek, tisztelete annak; ki a társadalom előrehaladásán, megjavításán legjobb tehetségével, önzetlenül munkálkodott.

Nem akarunk az ünnepelt tanár érdemeinek méltatásába, működésének bírálatába bocsátkozni. Tegye ezt más, ki erre magában hivatást és képességet érez.

Mi az ünnepi hangulatnak vagyunk kifejezői, s ünnepi érzés, örömről emlékezés veszi körül lelkinket minden bíráló szónál beszédesebb nekünk a letűnt idők példaképen lekesztő ifjúság öröme, szívének önrzetes és örvendetes megdobbanása; legszebb elismerés az éltük felén és akonyán álló férfiak tisztességhódolása ősz professzoruk előtt, ki mint a múltból itt maradt emlék hirdeti az újabb nemzedéknek azon eszmék diadalát, melyek az élet emészto küzdelmei között soha meg nem semmisülnek.

A nyugalomba vonuló mester szellemének hajnalhasadása oly időkre esik, midőn a magyar nemzet feyvert fogott szabadságáért, függetlenségéért, midőn minden magyar gyermek az anyatejjel, az édes hazai levegővel szívta magába az emberi érzések egyik legszebbjét: a haza szeretetét. Ez az érzés még erősebb gyökereket vert az elnyomatás zo-

mor napjaiban s egy másik főnséges érzésből, táplálkozott: abból az érzésből, melytől mi hazafiságunkat soha el nem választhatjuk, mert egyiket a másik nélkül el sem képzelhetjük, egyiket a másik kiegészítő részének tartjuk.

Ez a két érzés: a hit- és a haza szeretete hatotta át Németh Kelemen lelkeit zsenge ifju korában, ez kísérte életútján, ez adott neki erőt, hogy soha el nem fáradva a munkában becsületesen betöltse azt a hivatást, melybe őt a Gondviselés helyezett.

Hivatásbeli kötelességeinek pontos betöltése kiválóságának egyik nemcsak legszebb, de legkicségtelenebb vonása is.

Ha nem is voltunk mindnyájan tanítványai, mindnyájan tanultunk tőle: megtanulhattunk fáradhatatlanul dolgozni. Dolgozni anélkül, hogy földi elismerést várjunk. Mert a becsületesen végzett munkáért azt illeti meg a dicsőség, ki a munkához az erőt, a tehetséget adta.

Most, életének Isten kegyelméből megaranyozott alkonyán, már megpihen a munkától az ki egy hosszú életet át dolgozott. S midőn elismerésünk szerény koszoruját fűzzük homloka köré, kísérje jól megérdemelt nyugalmába a tisztelt és hála, találja meg működése jutalmát híven teljesített kötelessége boldogító öntudatában, tanítványai hálás elismerésében, Istennek gazdag kegyelmében.

Jászberény, június 24.

Az 50 éves tanári jubileumi ünnepségről tudósításunk a következő:

Te-Deum.

Reggel fél kilenc órákor a főtemplomban bálaadó istentisztelet volt, melyet Németh Kelemen cerebrált fényes papi se-

gédlettel. Az ünnepi istentiszteleten részt vettek az összes hatóságok, az ekkor már az ország minden részéből összesereglett volt tanítványai, az idegen testületek küldöttel, a tanári kar az ifjúsággal és igen nagyszámu előkelő közönség.

Ünnepély a Lehelben.

A felbörgözött Lehel-szálló díszteremét a mise után egészen megtöltötte a közönség. A régi iskolárszak és jóbarátok megható találkozásának kedves képét nyújtotta ezen impozáns úri gyülekezés, melyben igen sok előkelő magas társadalmi állásu ember volt, mint a jubiláns egykori tanítványa. Apák fiaikkal, leányikkal és unokákkal.

Dr Koller Kálmán, kir. táblabíró, az ünnepélyt rendező bizottság elnöke pont 10 órakor nyitotta meg a jubileumi ünnep-ség rendjét a következő szavakkal:

Milyen tiszteit Önöppököz közönség!

Ha a közszolgálat terén működő egyéneknek életét és munkásságát széles körre kiterjedőleg szemléljük, nagyon keves azoknak a száma, kiknek munkásságához a közérdek szempontjából jelentősebb mozzanatot lehet fűzni. Amde a jó Isten adott a jászberényi melyben tisztelt tanári testületnek egy érdemekben gazdag és kiváló tagot Németh Kelemenben (zúgó éljénzés), akinek munkásságához jelentőség-teljes esemény fűződik.

Nemcsak azért, mert hiszen ez inkább különöségnek látszik — hogy tanárkodásának 50 éves évfordulójához érkezett, hanem azon eredményes tanári működésének, szempontjából mely az ő hosszú közszolgálatához kapcsolódik. Ezen ritka alkalmat akarta felhasználni a helybeli főgimnázium tanári testülete az ő környezetében itt lévő tanítványaival és a helybeli társadalom tagjaival körítve, hogy érdemeinek elismerésül őt megfelelő formában a rá nézve kétségelennül becses emlékeztető felszólalás napon ünnepeljük. A mai napra megállapított program kizárja azt, hogy a jubiláns szeretetreméltó egyéniségével, tanári működésének részleteiből méltatásával foglalkozzam, csupán arra kell szorítkoznom hogy megköszönjem a nagyérdemű közönségnek hogy a rendező bizottság hívó szavára a jubiláns iránti szeretet és tiszteletből ily nagy számban megjelenni szívesek voltak s hogy továbbá megköszönjem azon testületeknek és hatóságoknak kitüntető figyelmét miként magukat az ünnepségen képviseltetik.

Az elnöki megnyitó után Bathó János kir. közigazgató, dr. Kele József vármegyei főügyész Balázsovich Oszkár nagybirtokos, Tarnay Gyula huszár főhadnagy és Harmath János plebánusból álló bizottság menesztett az ünnepelt jubiláns tanár meghívására akit midőn egyszerű szerzetesi ruhában a teremben megjelent haragó éljen és taps fogadott.

A díszterem végében felállított emlévény történet elhelyezkedés után dr. Szombathy István a helybeli kir. főgimnázium igazgatója állt a jubiláns elé s gyönyörű lelkes örömtől hevített beszéddel köszöntve az ősz tanárt. Isten különös kegyelmének tartja, hogy betölthette a

jubiláns 50 éves tanári szolgálatát s nemzedékeket nevelhetett föl, nagyapákat apákat, ifjakat gyermekeket nevelt és nevelt még a mai napon is. Ezek nevében, *tanártársai, tanítványaival* nevében mondott köszöntő szavakat. Majd közoktatásügyünk magasstos gondolkodású és fenkölt Jékü vezérének gróf Zichy János miniszternek az ünnepelhez intézett köszöntő iratát olvasta föl mely a következőképen szól:

„Értesülvén arról, hogy Tanár Ur a f. évi június hó 24-én tölti be tanári szolgálatának 50-ik évét: szívesen élek az alkalommal, hogy tanár urnak ezen ritka évfordulón legőszintébb szerencsekívánataimot fejezzem ki.

Egyuttal hosszú és érdemekben gazdag tanügyi munkásságáért fogadja legőszintébb köszönetemet, azon hó óhajátoms kibérében, hogy nemes fáradozásainak gyümölcszeiben még sokáig gyönyörködhessek.

Budapest, 1911 június hó 16.

Zichy.

Tankerületünk kiváló főigazgatója, Spittko dr ezen miniszteri leirathoz csatolt kísérő levelében szintén megemlékezett az érdemes ősz tanárról s ő is a következő meleg sorokat intézte hozzá:

„Az ide mellékel min. üdvözlő iratot kézbesítés végett megküldöm a t. igazgatóságának azzal, hogy a Miniszter ur Ő Nagyméltóságá Németh Kelemen tanár urnak ez alkalmából elismerését fejezd ki.

Egyuttal őszinte üdvözlőmet és szerencsekívánatom kifejezése mellett a kiváló érdemű jubiláns tanár urnak igen buzgó hű és eredményes és tanító munkásságáért a magam részéről is igaz köszönetemet és elismerésemet fejezem ki. Az ünnepélyen tekintettel az értetségű vizsgálóakra nagy sajnálatomra személyesen nem jelenhetek meg.

Eger, 1911 június 21.

Spittko Lajos
kir. tanker. főigazgató.

Ezen üdvözlő levelek felolvasása után kiváló igazgatónk a Katolikus Tanáregylet nevében is hálás köszönetet mondott az érdemud tagtársnak tanári és nevelői sikerud pályája ünnepején.

Megható és emelkedett befejezése körülbelül ez volt:

Te, érdemes kártársam, a biblia talentumát jól helyezted el, a reád bízott tehetségekkel jól sáfárkodtál. Nemes önzérettel mondhatsz: „Most bocsázd el Uram, a te szolgádat békével” és szólhatsz a költővel: „Partra szállottam, levonom vitorlámm” Isten tartson áldjon sokáig!

A lelkes éljénzés után Lippe Vilmos dr nyug. kir. táblabíró a legérgebb tanítványok gárdájára nevében az igaz érdem megbecsülése fölött érzett igaz örömmel üdvözlötte Őt, ki tevékenységét a templom és iskola között osztotta meg amott az Isten dicsőségét hirdette, emitt az ifjúságot tanítva nevelte hosszú felszólalásán.

A hálás tanítványok megemlékezésének szerény jeleül ezüst plakettet nyujt át gyönyörű márványalapon, mely az ősz szerzetes-tanárt ábrázolja féldomborműben

a következő klasszikus körirattal: „Clementi Németh post exacta muneris professori deum Iustra discipuli et cultores. MDCCCLXXI—MCMXI” (Németh Kelemennek tanári tisztségben eltöltött tiz lustum után tanítványaival és tisztelői.)

Dr Eördögth Oszkár kórházi igazgató-főorvos azon alálók levelet olvasta föl, mely a tanítványok adományából a plakett után főmarradit 900 koronáról szól, — örök időkre a Németh Kelemen — nevével viselvé.

Majd a jelen nevében Poltnik Kornél főgimn. tanuló üdvözölte Váradí Antal jubileumi ódájának elszavalásával.

Sorrendben, de kiemelkedő szép beszédben üdvözölte a régi kártársat Himpfner Béla a Középsikolai Tanáregylet képviselőtében, mely szívevel-lelkelkel részt vesz az ünnepelő közönség örömeiben s hódoló tisztelettel nyilvánítja a jubiláns tanár urnak, aki nemes hivatását, tanári működését szép harmóniába tudta hozni az ő egyházi hivatásával. Aztán a 25 évvel előbb itt töltött igazgatói emlékeinek napjaiból a maga nevében mond benső baráti szívből üdvözlőletet a jóbarátunk.

Majd Mosó h. polgármester a város közönsége nevében, Baráth Árpád tanító pedig az elemi iskolai nagyszámu tanítósz névében köszöntötte az 50-éves professzort gyönyörű beszédben.

Dr Kele József vm. főügyész a 30 éve itt érettségit tett ifjak nevében alapítványlevelet nyujt át az érdemes volt tanárnak, mely 450 kor. összegről az ő hálás érületüket hirdeti.

Szünni nem akaró taps és éljen kiáltások között emelkedett szólasra az elérzékenyült felférhajú öreg tanár, a szent Ferenc-rend egyszerű tagja, s nyugalmabonulása küszöbén, még egy utolsó leckét ad az ifjúságnak s a munka, kötelességteljesítés, hálafelejtés, ápióds, Isten és hazaszeret erényeinek követésére buzdítja a jövő nemzedeket, s az „ora et labora et dabit tibi Deus omnia bona” örökérvényű jelmondat megszívlelését kérve az összes jelenlevőköt, szeretettel ígérve, szeretetüket esd nem-, kor- és valláskülönbség nélkül.

A viharos óváció végső akkordjai között oszlott szét a díszes ünnepelő közönség egy feledhetetlen lelkes szép ünnepegs s az ősz tanár iránt érzett bensőséges szeretet és hála emlékeivel.

A díszebéd.

Delután fél két órakor 300 teretük díszebéd föl a Lehel-szállóban, melyen részt vett a város és egész közel és messze vidék intelligenciáján kívül Gosztihony Aladár közköt. miniszteri tanácsos is, ki az ünnepelt jobbján foglalt helyet.

Az első pohárköszöntő dr Szombathy István mondotta Zichy János gróf közoktatásügyi miniszterre, akit indítványára a közbérelők táviratilag üdvözöltek. Majd bejelentette, hogy a jubiláns tanár ez ünnepi alkalmából 2000 koronás ösztöndíj alapítványt tett, miert is köszöntött fejezte ki azon intézet nevében, melynek az alapító lénye volt.

Utána Erdős András plebános köszöntötte az ünnepeltest az összes volt ta-

nitványok nevében. Beszédét azzal kezdte, hogy az a remek festői kép, mely a délelőtti díszgyűlés alkalmával kibontakozott örömmel töltött el minden jelenlétűt s így ő azok közt mint nem legöregebb, de közepes koru tanítvány a tavaszt az őszzel mint egy összekapcsolva köszönti azt az embert, akinek fél évszázados érdemeit a tanítványok ezreinek szívében lakó szeretet tükrözi vissza. Az igen szép és nagy közvetlenséggel mondott toszat után lelkes üzenés és taps volt.

Utána Simon Ferenc mint nem tanítvány tiltakozik az ellen szellemes tosztjában, hogy a jubiláns iránt érzett összes szeretet a szerencsés tanítványok által monopolizáltassék, ő a nyugalomba vonulások kezdetén arra kéri, hogy tegyen le azon szándékáról, hogy elhagyja az intézetet, tanítás még vagy 25 évig, mert őva említi beszéde végén, hogy olyan világnak nézünk el be, amikor az ő oktatására, az Isten és hazaszeretet tanítására kétszeres szükség van.

Simon Ferenc nagy tetszéssel kísért köszöntője után dr Gyárfás Ferenc ügyvéd az izz. hitközség nevében emelt poharat a jubiláns egészségére.

Az eddigi üdvözlések után Németh Kelemen jubiláns emelkedett szóra s ő örömteljes ünnepléséről elakarván hárítani a figyelmet, a tisztelést és hála kifejezésével a közönség kitűnő éjénzése és tapsai között élette az ő 50 éves szolgálatának nagy eréjű támaszát dr Barkóczy miniszteri tanácsos Spinkó tankerületi főigazgatóban, akik nagyban részesei az ő 50 évesjülemi eseménynek. Majd szívesen egész megelégedéssel tanítványaira s a város közönségére, — amely városban vágyik örökre pihenni is — és a jubileumi ünnepséget rendező bizottságra ürité poharát.

Az ős jubiláns meghatottsággal tartott toszáját szíven nem akaró éjénzése és taps követte Ezután dr Kéle József Torma János kapucinusrendi atya Csák Cirké az osztrák magyar ferenczrendi provinciális nevében mint leghálásabb tanítvány köszöntötték az ünnepeket. Végül Barla Kálmán tanár az ő ismert remek ékesszólásával és fölülmulhatatlan szellemi kincses hazának meghatározó gyönyörökötöltő feltárással buzdított el az ünnepeitől, biztosítván őt, hogy jól megérdemelt nyugalomba bihenésének csöndes helyére nem egyedül tövözök, hanem elkíséri oda s mindig vele marad szerető pályatársainak, hálás tanítványainak soha nem szűnő tisztelete és szeretete. A diszlokoma közönsége a késő delutáni órákban oszlott szét.

Mintegy 200 távirat érkezett az ünnepeit, ezek között vannak: Horiny Szabolcs főispán, Csák Endre tartományi főnök, Tarnai Alajos provinciális Balai Lajos min. tanácsos, dr Tedei Mór, Katona Lajos, Holló Lajos Szolnoki rendház, Hábor Antal, Franciss Norbert, Belezny István, Laki Mátyas Streitman András, Cseh József dr, Gyenes plebános, dr Leitner Adolf, Szabó István, dr Buchler Pál, Tóth Béla, Koncz Menyhercz, Szabó János m. ellenőr, dr Sárközy Miklós, Lukácsy Imre földm. igazgató, Rónay Károly, Szombat-

hy Bella, Sipos Géza, Elefánthy Irén, dr Várkonyi Kálmán Bp. Körösy Henrik min. tanácsos, Verseghy István, Árai Károly, Penrényy Adolf, Kis Ábel és neje Nelli Mátyas Singer Bertalan chicagói spanyol konzul, Nagy Pál, Okányi Nelli polg. isk. tanáró táviratai.

Megyei és városi ügyek.

Vármegyei közgyűlés. Jásznapgyűlen Szolnok vármegye törvényhatóságai bizottsága a hó 28-án tartja évnegyedes rendes közgyűlését, melynek főbb érdekes tárgya lesz. Mint már régebben érintettük a rendszeres alispáni jelentés utáni tárgyként szerepel a vármegyei alkalmazottak drágasági potlétkban való részesítése s e céllal az 1%-os vármegyei pótdadó megszüntetése. Somogy vármegye közönségének átirata mely szerint gróf Apponyi Albertet amerikai utjában kifejtett hazafias fáradozásaiért üdvözlés neki köszönettel mond. Jászberényt és a jászvidéket special érdeklőleg tárgyaltni fog: A jászvási hit. intézet és Takarékpénztár iparvasutjai részére átengedett földterületre vonatkozó kereskedelmiügyi miniszteri leirat, — Felsőszentgyörgy község határozata, melyről elhatározta, hogy a községéhez a „Jász” jelző visszaadását kérelmezi, a város képviselőtestületének határozata a 18 sz. órháznyi létesítendő vasuti megállóhely költségéhez való 300 koronás hozzájárulás ügyében, — a Pintér Mihály által az artzei kutakra hagyományozott ingatlanok tulajdonjogának rendezési ügye — a III-ik állami elemi iskola céljára megvett ingatlan adásvételü ügylete, — Az újszász-jászpáti h. é vasut társaság bejelentése öszvonalainak kibővítéséről s hogy magát „Jászvási helyi érdeklő vasut” néven céggyeztette, — A főtárgy jegyzék szerint összesen 191 tárgyóli álló évnegyedes közgyűlésnek figyelmet érdemlő tárgya lesz meg a m. kir. belügyminiszter leirata a piaci elővásárlás szabályozása tárgyában alkotott vármegyei szabályi rendletre vonatkozólag.

A népszámlálás eredménye. A végleg megállapított statisztikai feljegyzés szerint a vármegye városainak népszámlálási eredménye a következő: Jászberény 29193, Szolnok 28538, Mezötúr 25536, Karczag 22972, Kisújszállás 13498 és Turkeve 13073. A jász községek lakosainak száma: Jászárokszállás 13151. Jászpáti 11381, Jászladány 9208, Jászfényszaru 6778, Jásziskér 6620, Jászalsószentgyörgy 4858, Jászszentandrás 4541, Jászdosza 4509, Jákóhalma 4374, Jánoshida 4238, Nagykőrös 3405, Jásztelek 2865, Felsőszentgyörgy 2530, Alattány 2418, és Pusztamonostor 1480.

— **Tisztújító közgyűlés.** Mint már jelezttük a vármegye alispánja a városnál ujjonnan rendszeresített műszaki irnok és városi utbiztosítási állás betöltésének tisztújítás utján való határidejét h. hó 26-ik napjának delutáni 3 órájára tűzte ki. Értesülésünk szerint a műszaki irnok állásra Belezny Ferenc, a mérnöki hivatalban rajzoló minőségben már rég működő városi

irnok az egyedüli pályázó. Az utfejtőgyelöl állásra tudomásunk szerint Kazy János nyug. vármegyei utbiztos és Baráth Péter városi képviselő pályáznak.

Városi közgyűlés. Jászberény város képviselő testülete a jövő hó 11-én közgyűlést tart, melyen szakszerint 21 közterületi ügy fog a többek között tárgyaltni.

Helyszini tárgyalás. Az Erzsébet kórház telkén furt artzei kut felesleges víznélk elvezetésére szolgáló vízmű létesítése ügyében pénteken delután tartották meg a helyszini tárgyalást *Gosztonyi Sándor* vármegyei főjegyző vezetésével, mely alkalommal a víz elvezetése irányában lakó érdekeltek részéről kifogás nem emellett a vízmű létesítése elucében.

A piactér rendezéséhez.

Egy igen régóta vajudó kérdésnek közeli megoldását üdvözölhetjük a piactér kikövezésével. Ezzel kapcsolatban sokféle lehetőségek teremtődtek meg, de a legvalószínűbb és nem mervadó körökben. Csak épen arról nem hallatszott még szó, hogy ezen rendezéssel kapcsolatban megrendszabályozzák azokat a kik tulajdonképpen arra volnaának érdekesek — a kofákat. Mert kérem szeretettel mutassanak nekem egy jászberényi gazdasszonyt, a ki kénytelen napi szükségletet a piacon beszerezni, mutassanak közülök egy olyant, akivel nem górnombádoskolt volna *Jászberényi kofa!* Ha a kutyákra szájkosarat kényserítették szabályrendellett, ha a duhaj legényeket megfenyítjük a törvény szigorával, miért ne lehetne arra is szabályrendletet alkotni hogy minden piaci elővásárlás azzal az eggyennel, akitől él s árúinak eladásával zsebeinek legrejtettebb zugából letve örözött garasait kiutazza, azzal az eggyennel, a vásárlóval, *hisztesség* beleszjen, ne pedig oly fitymóló lenező hangon mint a hogan az napjainkban a jászberényi kofák teszik.

Tessék a városnak akkoron, a midőn a piactér kikövezése lesz, szabályrendellették arra kényseríteni a piaci elővásárlást, hogy árúikat tisztán tartassák s könnyen észrevethető helyen az elárúsító neve foglalkozása és lakóhelye föl legyen tüntetve. Így majd el lehetne verni a port egy pár kigyónyelvű kofán s ezzel meg lenne akadályozva az, hogy sok urúasszony sirva tövözök a piactérről az elárúsítóknak gorombasága miatt.

Ellenőrizhető lenne a főnti eljárásal eggyesek mérleg keverése is, Mert méltóztatassék elhinni, s hogy ha csak a tejiactot vesszük figyelembe, sehol annyi hamisított tejet és tejterméket mint Jászberényben nem árúitanak el, különösen nagy ünnepek idején. Őt éra alatt 2 lierre menő tejjel kaphat az, a ki a berényi piactérről lierre vásárol: a gazdasszonyok igen jól tudják hogy miért. Mert a hamisított beoltott tejjel kifő a fazékból, mintha élesztő volna benne.

Téhtúrónak birkatúróval való keverése mindenapi: Lefőléstől, vízzel kevert teji árusítása közönséges dolog. Ezek a felsorolt adatok nem vádák akarnak lenni,

Nem. Csak a figyelmét akarám fölhívni türethetlen piaci állapotainkra. Tessék ugy csinálni mint Cegléd, Nagykovács, Kecskemet, Kunfélegyháza! Ott ha naponta nem is de 2-3 szor hetenként a mai többség a tejiacian a városi rendőrség kordont húz s az ajtón se be se ki minden tej és tejtermék árusítótól árújából mintát vesz s nem 1-2 korona büntetés szabnak az aiváló mérlegkeverőre, hanem 200-300 koronát megédesítve 8-15 napi elzárással. De ott nem engednek ám fillért sem a rendőrség által kiírt büntetésből! S meg is látszik a javító hatás! *Tessék utdonni!*

Az Érseki Leánynevelő Intézet záró ünnepe.

Jun. 23.

Sikerült ünnepélytel zárta a tanévet az Érseki Leánynevelő Intézet. A sokoldalú műsorban szerepelt zongora, cimbalom' ének, monológ; s minden darab a növendékek ügyességéről, készütségéről tett bizonyosságot, ami legfőként és első sorban Antonia nővér érdeme kinez zenei tudása pedagógiai érzéke és kitartó türelme produkálta e könyes eredményt. A műsor oly gazdag volt, hogy külön-külön, mindegyik számát megdicsérni lehetetlen; minden jó volt, szép volt. Mindazonáltal nem lehet említés nélkül hagyni Egri Margitka művészi zongorajátékát, mely nem mindenapi tehetségéről tett bizonyosságot. Liszt II. rhapsodiáját adta elő oly ügyességgel, mely zúgó tapraságadta a meglepett közönséget. A zeneszámokon kívül nagyon tetszett még Takátsy Andrea és Eördögh Ily német szavalata, az előbbinek éneke, mely már a Nőegylet téli hangversenyén is feltűnt, továbbá Bathó Klára monológja.

A földszinten a növendékek kézi munka kiállítását tekintette meg a közönség. Szébbnél-szebb kézimunkák voltak a teremben izlésesen elhelyezve, mégpedig nemcsak a szemnek tetszős díszmunkák, hanem fehérműök söt utcai ruhák is, melyeket mind a növendékek készítettek, bizonyosságot téve arról, hogy mily bizalommal türelemmel, Szakudással és sikerrel tanította őket Hermina nővér.

Szóval megállapíthatjuk hogy e nappal ismét egy sikerreben, eredményben gazdag tanévet zárt be ez intézet.

K.

Emlék.

Tárcában örzök egy kicsike virágot, Hervadt, fehér szirma most is illatos; Igenlyetlen holmi, minőt közönyös láb Ut porába dobva, mostkor eltipas.

Én kicsi virágom, de lett volna sorsod, Ha a pusztalástól meg nem mentelek, Szive ha megdobban, tarsa jól titokban S a ki nem is sejtü, hogy felvettelek.

Jobb is, hogy így történt, mert ha látta volna, Vissza ejtettelek volna, vissza én, Szive ha megdobban, tarsa jól titokban És el ne árulja a szegény legényt.

Nem is fogja soha senkimen megtdüni, Hogy a szemem neha fel miert ragog, Ha egyedül leszek, el-előzgetelek Én hervadt virágom és Rá gondolok.

Körö.

NYILT-TÉR

MARGIT

GYÓGFORRÁS BEREGMEGYE

A gyomor, belek, húgylótyag s különösen a legzavarosabb hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is, ha VERZESEK esete forog fenn. — Megrendelhető: EDESKUTY L-nál, Budapest és a forrás kezelőegységénél Munkácsán.

UJDONSÁGOK.

— **Legujabb.** A Zsilinszky fiuk szencziók bünpereben az esküdtörőszék tagnap délután 2 órakor hozott ítéletében a vádlottaknak önvédelmére irányuló védekezésüket elfogadta s ez alapján a törvényszék őket felmentette.

— **Gyászír.** Mélyen megrendülve vettük a zsomor hírt, hogy társadalmunk igen-igen kedves, rokonszenves tagja, volt drogustánk és gyógyszerésznánk: **Mattynyánszky Endre** szászkbányai gyógyszerész, kora ifjúságában gyilkos betegség által legyőzve jobblétre szenderült. A meghaldogult kedves halottban **Herabéczy Malvin** volt helybéli áll. tanítónő, pótlhatatlan mindenét, férjét, kis leánya szerető aytját vesztette el, gyászborítva a helybéli Herabéczy-családot is. Vigasztalja meg a korán övegyeségre jutott bánatos hivatást s zomorunk és szenvedők Vigasztalója, az övegyék és árva Atyja s mindannyiunk ószinte részvele!

— **Tejszövetkezeti gyűlés.** A városunkban régen kívánatos tejszövetkezés mozgalma a mai napon már befejezéséhez jut, amennyiben a kibocsájtott meghívások szerint a tejszövetkezetek ma d. e. 11 órakor tartja a Lehel-száló emeleti termében alakuló közgyűlést. Az alakuló közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Az alapszabályok előterjesztése illetve a tervezet bemutatása elfogadás vegett. 2. Igazgatóság és felügyelőbizottság választása. 3. Indítványok. Gazdasági felüldelésünk, illetve a közegészségügy javítása érdekében is kívánatos, hogy a közönség ezen legujabb üdös szervezkedést érdeklődéssel kíséje.

— **A vármegye Gumberthéről.** A vármegye alispánja a folyó év novemberében közgyűlés elé terjesztett hivatalos jelentésében a személyi ügyek keretében igen szépen emlékszik meg a most kedden dekorált Gumberth János, **Jásztelek** község érdemes főjegyzőjéről, aki 40 évi közhisznu tevékenységével nem csak községének és kártársainak, de a nagyközönség széles körének közbecsülését és közrészletet is méltán kiérdemelte s a közérlelés az ő kitüntetésében az igazi érdemeknek elismerését láthatja.

— **Jézus szent Szive ájtatosság.** Csütörtökön délután 6 órakor vette kezdetét a nyolc napos ájtatosság Jézus szive tiszteletére szent beszéddel. Az alkalmi szent beszédet Darányi Ferenc kaplán tartotta.

— **30 és 25 éves találkozó.** A Németh Kelemen tegnapi jubileumi ünnepség alkalmából, több érdekes tanuló találkozó volt városunkban. Ezek között első helyre tehető azok találkozásai, akik 30 és

25 évvel ezelőtt végeztek a jászberényi főgimnáziumban tanulmányaikat.

— **Munkakiállítás.** A helybeli érseki leánynevelő intézetben tartott, lapunk máshelyen leírt nagyszabású záróünnepély alkalmával az intézet egyik tantermben izléses rendben és kiváló csinnal ki voltak állítva a női zárda kisebb és nagyobb növendékeinek kézimunkái. A női kézimunkakiállítás szakbizottság bemozdása szerint is egyike a növendék gyermekek kézimunka oktatási sikerének. A valóban remek dísz és praktikus női kézimunka produkciók közül alig lehetett kiválasztani a legelőkeltesebbet, amennyiben úgy a fehér mint a szinesnemű hímzések és varratások — lehet mondani — egyfölt egyfölt művészi kivitelűek és a mi tö valamenyi dolgozatot meglátjuk a tanuló alapos izlésképzése is. A gyűnyörködtető és házi életre hasznos női kézimunkakiállítás sikere előszörban Hermina kedves nővér lelkiismeretes buzgalmit és szakavatottságot dicséri.

— **Gyakori panasz olyanoknál,** a kiknek hashajtót kell használni, hogy „nekem ez vagy az a szer nem használ.”

Ez a panasz a valódi **Ferenc József** keserivízről nem állja meg a helyét, mert ez a világhíró gyógyító ásványvíz ha megfelelő adagot használunk, bármily természetü embernél elő tudja a kívánt hatást idézni. Erős, hirtelen eldugulásnál a reggeli előtt egy borospohárra való **Ferenc József**-vizet kell meginni s ez egy óra múlva meg lehet ismételni. Ennek a szükségessége azonban csak ritkán következik de.

A forrásnál palackozott és kereskedésekben árusított igazi **Ferenc József** keserivíz megfelelő adagolásnál sohasem fog lehangoztogott gyakran előfordul. Altalanságban egy fél boros pohány is elegendő. Érzékenyebb természetű egynek-nél már ennél kisebb adag is előidézi a kívánt hatást.

— **Rajzkiállítás.** A főgimnázium rajztermében szép kiállításban gyűnyörködhetett vasárnap a közönség. Ekor volt ugyanis a jubileum tanárainyainak rajz kiállítása, amely Németh tanárnak már utolsó rajzkiállítása volt. A szép és szabatos rajz munkálatokat szépszámu közönség tekintette meg.

— **János napok.** A kalendárium szerint tagnap volt a Jánosok nevenapja, mely alkalmából dr. Fircizy János v. tiszti főorvos és Merki János batányknál adta le a tiszteelő és jóbarátok serege a gratulációkat.

— **A Munkásbiztosító Pénztár új igazgatója.** Folyó hó 18-án tartott igazgatósági gyűlésben Bányay Bélát, a székesfehérvári pénztár igazgatóját — egyhangulag nagy lelkesedéssel meghívta az igazgatóság a helyi pénztár igazgatójává. A pénztár ez ugyszóiván újraszervezése jászberény város örökélet közönségének legfőbb óhaja lévén, csak éremmel vehetjük ez intézkedést tudomásul, a pénztár buzgó elnökének Hoffmann Vilmosnak elismerésünket kell hogy kifejezzük, a midőn e már régben kívánatos változást keresztül vitte. A mint értesültünk, most már képzett szakember kerül az intézmény élére, akitől sok hasznos újítást várhatunk, a melyre az időt is elérkezettnek véljük.

— **Nyilvános köszönet.** A jászberényi nőegylet l. hó 17-én tartott nyírárműködés alkalmával felülizettek: Szombathy László 10 korona, Bográny Mihályné 5 kor. dr. Kele József 5 kor., Borgida Farkas 5 kor., Huba Lajosné 5 kor., dr. Eördögh Oszkár 4 kor., Hainzi Józsefné 2 kor., Sós Erzsébet 2 kor., Dávid Jánosné 2 kor.

Mallár Józsefné 2 kor., özv. Vallus Jánosné 2 kor., tiszta jövedelem 220 kor. Ugy a felülfizetők, mint a szereplők, illetve elárulásban buzgólkodó hölgyeknek ezután mond közönetet a rendezőség.

— **Az elővásárlás.** Régóta huzodó és általánosan felpanaszolt, kifogásolt úgy ez is. A jászberényi gazdaságnyok már évek óta panaszokdnak, hogy a kofák úgy ver felvéri a piaci árakat, hogy a kofák úgy tekintélyes erszénnyel kell annak rendelkeznie, ki a jászberényi piacon bevásárlást akar eszközölni. A vármegye ezen állapot szanálása céljából megrendelést alkotott, mely a legközelebbi megyegyűlés tárgyain val felvéve. Kivánatos volna, hogy a város is alkotna a kofák megrendszabályozására és az elővásárlásra nézve szabályrendeletet.

— **Jutalomkönyvek.** Az elemi iskola évszázadvízán Erdős András igazgató a 30 tanuló között jutalom könyveket osztott ki minden osztályban. E könyveket a város bökésége juttatta a gyermekeknek Szép, csinos külsejű könyvek voltak. Jobb lett volna ha nem ilyen díszes de inkább belsőleg hasznos könyvet vehette volna, melynek hasznát vehette volna a tanuló felnőtt korában is.

— **Nyári mulatság.** A jászfényszarui iparosok könyvtára javára a közszeg érdekében e hó 29-én táncmulatságot rendez. — Belépti díj 1 korona.

— **A beiratások az áll. főgimnáziumban a jövő 1911-12. isk. évre f. e. június — hó 30-án, július-hó 1-én, 3-án és 4-én d. e. 9-12 óráig lesznek; a tanév elején pedig folytatlag szeptember-hó 1-én 2-án és 4-én.** Az alsóbb osztályok tulzsofultsága miatt tanácsos a tanulókat már most a tanév végén beírattatni, nehogy kiszoruljanak. A felvételekor köteles minden új tanuló iskolai bizonyítványán kívül születési bizonyítványát és ujraltatási bizonyítványát bemutatni és összesen 16 koronát fizetni. Jászberényben, 1911. június-hó 23-án dr Szombathy István kir. igazgató

Vidéki rövid hírek.

— **Körallatorvos választás.** A jászallatorvos rendszerezéssel körallatorvosi állásra vonatkozólag meghirdetett pályázat után e hó 30-án esték meg Jászapátni dr Cseh József főszolgabíró elnöklete alatt a választást. A választás jászapáti és Jászszentandrás községek képvisellete részéről a fíretéshez való hozzájárulás arányában lesz, vagyis a választásra jászapáti 24 és Jászszentandrás 10 tagot delegált.

— **Tűzoltóverseny.** A török-szentmiklósi Önkéntes Tűzoltótűstület július hó 2-án a Városi Vigadóban díszgyakorlattal és tréfás versenyekkel egybekötött táncmulatságot rendez.

— **Hatalozás.** Gyöngyösön a mult napokban tették öröknyugalomra a városunkban is ismeretes Kóncs József Ambros Szent-Ferenc-rendi atyát, aki 27 évig Ielpapstorkodott híveinek tisztelettel és szeretettel bírva.

— **Arcképleplezés.** A gyöngyösi főgyházi énekar hajlékában a mult héten lepieték le a nagyobb ünnepek keretében az énekar néhai karmesterének Kóczian Györgynek arcképét, ahol Torók Kálmán főesperes is jelen volt.

— **40 éves jubileum.** Mezőtúron Kecskemethy László igazgató-tanító e héten tölti be életének 40-ik évét. Ez alkalomból ma nagyszabású ünnepélyt rendeznek a jubiliás tanító tiszteletére.

— **Az Egri dalkör nagy nyáriestélye.** Az egri híres koszorú dalkör a mult napon tartja nagy nyáriestélyét Egerben a Korona-vendéglőben, melynek gazdag és művészi műsorában lapunk dolgozó társra dr Barsy Károly is részt vesz költeményi előadásával.

— **Állatzárlatok.** Püspökkladány közszegben egy majornban a certésvész, Kisujszálláson pedig a ragadószáj- és körömfájás állatbetegség fellépte miatt a zárlatot elrendelték.

ELADÓ

a Kishegyen egy egy szőlő idei terméssel együtt. Értekezhetni a tulajdonosnál: Bordás János gyógyszerész-nél helyben.

Fűszerüzlet-berendezés!

egészen új, még nem volt használvá, olcsó árban eladó.

Felvilágosítást Pesti Péter nyomdájában.

Műkertész!

Hubert Rudolf helybeli műkertész telepén kaphatók mindennemű nemes virágok és oltványok, valamint itt készítenek a legszébb virágokból megrendelésre a lehető leggyorsabban mindenforma csokrok és koszorúk igen jutányos árban.

Kóczian Kálmán fűszer- és csemegeüzlete

Jászberényben, a nagytemplommal szemben. ::

Nyári időny alatt üzletben kaphatók:

vanília, csokoládé és mogyoró-töltelékek lepénykék, fagyalt-feltálatásnál nélkülözhetetlen.

Több nagyságban

karlsruhádi ostyák

melyeknek használatával könnyen a legízletesebb **torták** előállíthatók.

Legkedveltebb

gyermek-tápszerek

Nestlé-féle gyermektáplisz, tápiáka, zabdara,

gyermek-kétszersültek

valamint

karlsruhádi kétszersültek.

Állandóan **jégbehűtött, gyári töltésű barna** valamint világos

SÖR

kapható. Minden hétfőn friss hentesáruk.

Különlegességek:

Kointró francia : egészségi :

likőr,

szarvasgomba pástétomokhoz

Kitűnő

baracklevár (szavatolt tiszta).

Eladó

egy jóminőségű alig használt
eszmadia tűzégép II. kerület,
Szarka-utca 21. számú házban.

Udvari sör!

Udvari sör!

Legkínőbb gyárt-
mány a hazai sör-
ök között. Kapha-
tó állandóan, fris-
: sen csapolva a :

Lehel-
szállodában.

Udvari sör!

MAGYAR BREVARIUM.

Egyházi szolozsmák a Bold. Sándr. az a-
postolok, vértanúk, hitvallók és szűzek
énekeire és a halottak emlékére.

A szent szolozsma az Egyháznak leg-
őbb és legfontosabb imádsága, melyet
a legidősebb szentek szerettek a melyet
szentírási költészet felhívására írtak. Tíz-
három évszázad óta a szent szolozsmá-
kat találtak lementjeink legidőbb örömeiket és
sok szent mondja, hogy a szolozsma vég-
zetkor az angyalok is véleik imádkoznak,
mivel az a Isten Egyház hivatalos, költés-
imádsága kezdet óta. E lelkendező himnu-
sok, szent beszédek és értekezések magyar
nyelven most jelennek meg. Megrendelhető
5 koronáért „A Kereszt” kiadóniváltatában
Budapest, III. kerület, Nád-utca 1. szám.

Lapelárusítók sürgősen kerestetnek PESTI PÉTER könyvnyomdájába.

A kat. Sajtóegyesület levélzáró-bélyegeinek

új sorozata

már megjelent és kapható!
12 különféle kép!
4 színváltozat!

Megrendelhetők: a Kat. Sajtó-
egyesület központi irodájában:

Budapest, Ferenciek-tere 7.
V. lépcső, 1. emelet.

I ív (120 db) ára 2.40 H. I db 2 fill.

A legkisebb mennyiség, melyet
postán bérmentve küldenek, fél
ív (60 db) ára 1.20 K.

Rendeljen belőlük utalványon és
jelezzze, hogy levélzáró-bélyeg
kíván!

A pénz előre beküldendő!

Hitel nincs! Hitel nincs!

Vásárolja és terjessze e

bélyegeket!

PÁRTOLJUK

a kat. sajtóegyesület!

Az egyesület célja a kat. napi
sajtót és főirányú irodalmat föl-
lendíteni, versenyképessé tenni és
a legszélesebb körben elterjesz-
teni. E végből szellemi és anyagi
erőket mozgósít, a kat. tár-
sadalmat szervezi és egy nagy
sajtóalap létesítésére törekszik.

Tagja lehet minden keresztény
férfi vagy nő — a rendes tag
félévenként legalább 1 K (vagysis
egész évre 2 K) tagdíjat fizet. —
A jövőv tagok sorába tartozik
aki éventén legalább 10 koroná-
val járult az egyesület céljai-
ra. — Alapító tagként szere-
pel az, aki egyszerre (vagy
részletekben 2 éven belül) leg-
alább 200 koronát áldoz a ma-
gasztos célra. — Dísztag címre
illeti meg azt, aki legalább 1000
K összeget adományoz a sajtó-
alap javára.

Központi iroda:
Budapest,

Ferenciek-tere 7. V. lépcs. 1. em.

Elsőrendű
könyv-
nyomdai
műintézet

Pesti Péter

Jászberényben.

Elvállal:
mindennemű
é szakmába
vágó munká-
kat, valamint
új ügyvédi
irodák teljes
nyomatvány
berendezé-
sét.

„PFAFF“ varrógép villanyerőre!!! Legelső és legártósabb a
világban. Öránként 3 fillert fogyaszt! Örési munkaképes-
ség mellett. Többet dolgozik, mint 10 más fajta varró
gép. Bizonyított dolog és ami fő, minden fáradság nélkül. — Ajánlja
zajtalan és könnyűjárású Singer-Central-Bobbis karikaba-
és ipari célokra. Nagy raktárt tart arany- és ezüst dísztárgyakból, melyek
ezüstmentékből, ékszer- és ékszerekből, nagy választékban. Elvállalja toronyórák fel-
állítását és javítását, fal-
kalmak. Ugyazint üveg- és porcellánárak gummitárcs, műszerek, Elvállalja toronyórák fel-
állítását és javítását, fal-
különlegességek, szem-üvegek és hőmérők nagy választékban. Elvállalja toronyórák fel-
állítását és javítását, fal-
nemű tárgyak javítását továbbá házi villanycsengők
álló-, inga-, omega- és bitőszoborák nagy raktára. Európa összes gyá-
rainak varrógépeiből nagy raktárt tartók, s így a varrógépek legol-
csóbban nálam szerezhetők be. — Műhimzés és applikáció munkákat in-
gyen tanítom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Spekonya Lajos

PLATTA ANTAL UTODA
órák, ékszerész és mechanikus
a jászkerületi Nep-
bank épületében.